

De globetrotter in Leopold II

RELAX CULTUUR

Al zette de tweede vorst der Belgen nooit een voet in 'zijn' Congo, als jongeman was Leopold een onvermoeibare reiziger. Benieuwd naar wat er achter de horizon lag, vatte hij de ene na de andere reis aan. Journalist Kris Clerckx stootte op Leopolds reisdagboeken en trok op ontdekking – letterlijk in diens spoor. Met een boek, een website en een reeks lezingen voor vtbKultuur dist hij een onwaarschijnlijk stukje koninklijke geschiedenis op.

Kris Clerckx: “In 2009 is het precies honderd jaar geleden dat Leopold II overleed. Ik wou daar iets rond doen. Mijn eerste idee was om een project op te zetten rond Leopold II in België. Denk aan Brussel, Tervuren, Oostende, de Ardennen, noem maar op. Het zou een reisboekje worden dat zich op ons land toespitste. Maar bij mijn opzoekingen ontdekte ik de dagboeken die hij tijdens zijn reizen als jonge prins had gepend. Die werpen een ander licht op Leopold II. Het beeld dat iedereen van hem heeft, is dat van de oude, machtige koning met de lange, witte baard. In die reisverhalen komt er echter een heel andere figuur naar voren. Deze Leopold is een romanticus, brandend van ambitie... Ik kreeg zin om Leopold II achterna te gaan. En dat voerde me naar Duitsland, Oostenrijk, Istanbul, Egypte, China, Parijs en de Côte d’Azur. Alles wat hij deed – als jonge prins en nadien ook als koning – stond in het teken van de immense drang om België groter en machtiger te maken.”

De prins die keizer wilden worden

“Leopold had als kroonprins van het jonge België ronduit megalomane plannen. Eigenlijk wilde hij keizer worden van het gebied dat de Romeinen ‘Belgica’

noemden, met delen van Duitsland, Noord-Frankrijk en een flink stuk van Nederland. Nu was Leopold niet bepaald op zijn achterhoofd gevallen. Hij begreep immers heel goed dat hij Duitsland en Frankrijk niet zomaar kon aanvallen en annexeren. Maar Nederland, de gewezen bezetter, dacht hij wel aan te kunnen. Zo stuurde hij in 1850 spionagemissies op pad die Nederlands troepensterkte moesten onderzoeken. Er kwam zelfs een aanvalsplan op tafel. Leopold meende dat zijn leger sterker was, want België had meer geld en officieren... Bovendien rekende hij op de steun van de katholieke Nederlanders om in opstand te komen en het protestantse juk af te gooien. Nederland zou slechts het beginpunt zijn van de groei van een wereldrijk onder Belgisch bestuur.”

“In 1861 noteerde Leopold in zijn dagboek dat de Belgische vlag op alle continenten moest wapperen. ‘België moet de hoofdstad worden van het keizerrijk dat, met de hulp van God, zal bestaan uit Borneo, een aantal eilanden in de Stille Oceaan, delen van Afrika en Amerika, en eveneens gebieden in China en Japan.’ De Franse keizer Napoleon III hield de aanval op Nederland echter tegen. Ondanks zijn grootheidswaanzin bleef Leopold realistisch. Zonder Franse steun kon hij niets doen. Hij zou in de rug aangevallen worden.”

Lees het volledige interview op www.vtbkultuur.be.

Spraakmakende verhalen

Leopolds grootste drijfveer was ongetwijfeld zijn enorme ambitie. Dat lees je tussen de lijnen als hij het in zijn reisdagboeken heeft over de vele ontmoetingen met machtige keizers en koningen, prinsessen en hertogen, over zijn passies en zijn koloniale dromen. In zijn lezingen schetst reisjournalist Kris Clerckx een beklijvend beeld van Leopold II. Verschillende vtbKultuur-afdelingen programmeren deze lezing. Reserveer snel je zitje in GC 't Blikveld in Bonheiden, CC Leopoldsburg of OC De Buiting in Paal.

Win het boek ‘Reizen in het spoor van Leopold II’

Ook benieuwd naar de reiswegen van de jonge Leopold II? Bij de publicatie vorig jaar haalde het boek de voorpagina's van tal van binnen- en buitenlandse kranten, met als grootste verrassing Leopolds gewaagde plannen voor een invasie van Nederland. **vtbKultuur geeft 5 exemplaren van Kris Clerckx' boek weg.** Wil je kans maken op een exemplaar, stuur dan een e-mail naar info@vtbkultuur.be met je naam, adres en telefoonnummer. De winnaars worden persoonlijk verwittigd.

Klara in het Paleis

Al voor de elfde keer trekt radiozender Klara naar het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel voor een boordevolle, wervelende dag. Elke zaal, gang, loge en hoekje van dit monumentale gebouw wordt op zaterdag 15 januari 2011 benut voor een weergaloos feest van muziek, woord, beeld én radio. Dit jaar staat Franz Liszt centraal, een van de meest emblematische figuren uit de romantiek. vtbKultuur neemt aan dit evenement deel met de wandeling ‘Europese sporen’ in de voormiddag en een begeleid bezoek aan het MuziekInstrumentenMuseum, dat gewijd is aan Liszt, in de namiddag.

La Belgique nous appartient

STANDPUNT

Door JOHAN VAN DEN DRIESSCHE, nationaal voorzitter vtbKultuur, johanvandendriessche@vtbkultuur.be

De voorbije maanden hebben wij talrijke momenten van de laatste kans gekend om uit het Belgische politieke moeras te geraken. In die periode gaf Elio Di Rupo begin oktober zijn visie omtrent de mogelijkheid dat Vlaanderen zich afscheurt en als reactie daarop een staat Wallo-Bru zou worden gecreëerd. De voorzitter van de PS verklaarde toen dat in dat geval Wallo-Bru met het merk België zou gaan lopen want, voegde hij eraan toe, “la Belgique nous appartient” (“België behoort ons toe”).

Deze uitspraak is ten onrechte aan de meeste commentatoren ontsnapt. Het was geen verspreking of een reactie van een vooraanstaand politicus die zijn boodschap al eens laat inspireren door de emotie van de dag. Deze hoffelijke politicus met het afgemeten woordgebruik heeft slechts gezegd wat hij oprecht meent: de Franstaligen beschouwen België, als het erop aankomt, als hun land. De Vlamingen zijn dus logés die zich daarnaar ook moeten gedragen. Dat maakt de cirkel bijna rond, die begon bij de uitspraak van een van de stichters van dit land, Charles Rogier: “La Belgique sera latine ou elle ne sera pas” (“België zal Latijns zijn of het zal niet zijn”). Het is die houding die het Belgische drama voor een stuk verklaart. Het mag ons dan ook niet verwonderen dat met zulke ingesteldheid het zo moeilijk is voor de Franstaligen om tot een akkoord te komen met de logés, zeker als die laatsten zich niet langer als logés willen gedragen. Als de huidige regeringsonderhandelingen leiden tot nieuwe verkiezingen, dan zullen die maar echt iets oplossen als die verkiezingsagenda een fundamentele herbouw van het land wordt: énkél nog samen doen wat we nog samen willen doen. Wanneer voor dit soort herbouw geen wil is of men meent dat te veel materie naar de deelstaten dit land onwerkbaar maakt, resten er maar twee andere opties. De eerste is dat men teruggaat naar het principe dat een gewone parlementaire meerderheid beslist. Nu bezit de minderheid in dit land door allerlei mechanismen een vetorecht, waardoor we in de huidige impasse zitten, maar we kunnen toch niet eindeloos doorgaan met een regering van passieve of lopende zaken. De twee optie is scheiding. ::

Ga mee op cultuurtrip

vtbKultuur nodigt je in 2011 uit voor een aantal trips naar verrassende buitenlandse culturele trekpleisters. Ga met ons mee naar toptentoonstellingen in o.a. Londen, Villeneuve d'Ascq en het Saarland. Of bezoek Turku en Tallinn, volgend jaar de Culturele Hoofdsteden van Europa. Het was Augustinus die zei: “De wereld is een boek. Wie niet reist, leest slechts één bladzijde.” Ons aanbod is beslist de kortste weg naar boeiende ervaringen!

vtbKultuur heeft **165 lokale afdelingen** die jaarlijks meer dan 4.000 activiteiten organiseren in heel Vlaanderen. Ook in jouw buurt. Alle informatie vind je op www.vtbkultuur.be.

Voor **meer informatie** over onze activiteiten en voor **reserveringen** surf je naar www.vtbkultuur.be of bel 03/224.10.52.

Colofon rubriek vtbKultuur

Medewerkers: Elke Aerts, Roel Daenen, Wim Kempnaers, Wim Oosterlinck
vtbKultuur, Osystraat 35, 2060 Antwerpen – tel. 03/224.10.52 – fax 03/224.10.56 – info@vtbkultuur.be – www.vtbkultuur.be